

Research Paper

Public Perceptions of the COVID-19 Pandemic in Indonesia: A Phenomenological Study

Satriya Pranata^{1,2} , Dwi Rizka Harriami³ , Anna Kurnia² , Herlinda Wulandari² , Dwin Seprian⁴ , Difran Nobel Bistara^{5*}

1. Department of Nursing, School of Nursing, National Taipei University of Nursing and Health Sciences, Taipei City, Taiwan.
2. Department of Nursing, Faculty of Nursing and Health Sciences, Universitas Muhammadiyah Semarang, Semarang, City, Central Java, Indonesia.
3. Faculty of Islamic Economics and Business, Institut Agama Islam, Sumbawa City, West Nusa Tenggara.
4. Department of Nursing, STIKes Yarsi Pontianak, Pontianak City, West Borneo, Indonesia.
5. Department of Nursing, Faculty of Nursing and Midwifery, Universitas Nahdlatul Ulama Surabaya, Surabaya City, East Java, Indonesia.

Citation Pranata S, Harriami DR, Kurnia AA, Wulandari H, Seprian D, Nobel Bistara D. Public Perceptions of the COVID-19 Pandemic in Indonesia: A Phenomenological Study. *Iranian Journal of Psychiatry and Clinical Psychology*. 2022; 28(1):122-137. <http://dx.doi.org/10.32598/ijpcp.28.1.4082.1>

<http://dx.doi.org/10.32598/ijpcp.28.1.4082.1>

Received: 12 Oct 2021

Accepted: 23 May 2022

Available Online: 01 Apr 2022

Keywords:

Perception, Social sciences, COVID-19, Pandemics

ABSTRACT

Objectives The coronavirus disease 2019 (COVID-19) has caused many deaths in Indonesia. This pandemic has caused changes in social life. There is no research that explores the public perceptions of the COVID-19 pandemic in Indonesia. This phenomenological study aims to survey the public perceptions of the COVID-19 pandemic in Indonesia.

Methods Ten people living in Indonesia were selected purposively. A semi-structured in-depth interview was used to collect data. The records were analysed using Colaizzi's (1978) seven-step phenomenological analysis method.

Results Six themes were extracted from the perceptions: "COVID-19 is very dangerous", "threats to social life", "threats to the economic sector", "threats to the education sector", "Global conspiracy", and "Creating new jobs".

Conclusion The COVID-19 pandemic in Indonesia has changed the social life of people and has affected various sectors such as education and economy. Information about the public perceptions during the pandemic can help the government to determine appropriate policies about COVID-19.

* Corresponding Author:

Difran Nobel Bistar

Address: Department of Nursing, Faculty of Nursing and Midwifery, Universitas Nahdlatul Ulama Surabaya, Surabaya City, East Java, Indonesia.

Tel: +62 (85) 658855776

E-mail: nobel@unusa.ac.id

Extended Abstract

Introduction

The Coronavirus disease 2019 (COVID-19) is a virus that first appeared in Wuhan, China and quickly spread throughout Asia and became a pandemic. Several studies have reported the negative effects of COVID-19 in ASIA-Pacific region, including unmet social relationship needs, economic loss, and mental health problems during self-isolation [1-3]. Statistical data shows that in April 2020, Southeast Asia had 5,881 positive cases, whereas there were 1,986 positive cases in Indonesia [4]. The COVID-19 has changed the world order in a short time [5]. It was not expected that this pandemic would cause such suffering in humans for a long period [6]. The rapid spread of the COVID-19 caused many deaths in Indonesia [7]. The unpreparedness in facing this pandemic led to social problems in all aspects of human life [6-8]. It is predicted that this condition will affect the social values and norms of each society [8]. The question is whether the change in social values and norms of society can produce new social norms or it is just a process of renegotiation in the social system to create a balance. It is undeniable that old values and norms need be rearranged and reproduced to produce a new social system [6, 8]. The government in Indonesia appealed to the emergence of these new social norms and asked people to study, work, and pray at home since the beginning of the pandemic [9]. The social habits such as social gathering and shaking hands have been restricted due to this pandemic [10]. Conventional social habits in the pre-pandemic period have been changed to interactions via online social platforms [6, 8, 11]. This condition emphasizes that the importance of technology [11]. During the COVID-19 pandemic, new habits have been formed in the form of maintaining social distance, washing hands with soap, wearing masks, avoiding public transportation, and online shopping activities [6, 8-10]. The pandemic has forced us to cope with these changes and new life styles [12, 13]. It may possible that people adapt to these changes and become their new life styles in the future [8, 13]. So far, there are different responses to these changes in societies, ranging from apathetic and irrational actions (by trusting in various misinformation as conspiracy beliefs or distrusting the legitimacy of governments) to illegal actions [5, 6].

There is no research that explores the public's perception of the social situation during the COVID-19 pandemic in Indonesia. In this regard, this study aims to investigate the public perceptions of the current COVID-19 pandemic

situation in Indonesia. This research uses a qualitative approach and interviewing various groups.

Methods

Study design

This is a phenomenological study using a qualitative approach. Qualitative methods explores unknown areas of research [14-16]. Phenomenology explores the people's lived experiences [17]. The subjects obtained the truth of the matter in the fullest sense by objectively describing the phenomena [18].

Participants

In this study, participants were 10 people living in Indonesia who were selected using a purposive sampling method. They had consent to participate in the study and received explanation about the study objectives and procedures. Inclusion criteria for them were: living in a place where most of the residents had been infected to the COVID-19, history of infection to the COVID-19, willingness to participate in the study, signing the informed consent form, willingness to express feelings and thoughts and share experiences through an in-depth interview. On the other hand, those who refused to cooperate or were unwilling to continue participation in the study were excluded.

Data collection

Participants were asked to describe their experiences and perceptions of the COVID-19 pandemic situation using a semi-structured interview with several broad questions. For example, "What do you think about the COVID-19?", "What social changes have you experienced after infected with the COVID-19?", or "Are there any opportunities that people can take them during the COVID-19 pandemic?". Probing questions were also used to encourage the participants to give more information about their experiences. For example, "Can you tell me more about that?". Interviews lasted 15-20 minutes and were recorded and transcribed precisely.

Data analysis

The interview data were analysed according to Colaizzi's phenomenological analysis method [19]. It consists of seven steps: (a) Reading all interview records; (b) extracting important statements; (c) formulating the meaning of each statement; (d) Organizing the formulated meanings into clusters of themes; (e) Integrating the

themes into an exhaustion description; (f) establishing an exhaustion description as clear as possible; (j) Asking participants about it for verification.

Results

Six themes were identified to show the public perceptions of the COVID-19 pandemic situation in Indonesia. These themes were: “COVID-19 is very dangerous”, “Threat to social life”, “Threats to the economic sector”, “Threats to the education sector”, “Global conspiracy”, and “Creating new jobs”.

COVID-19 is very dangerous

COVID-19 has created a sense of fear and concern in the Indonesian people. Transmission and spread of the virus still occur in various regions. People’s fears and concerns are getting more and the health protocols have not been fully able to provide a sense of security from the virus. A number of hospitals in Indonesia have stated that they are overwhelmed with the number of COVID-19 patients. The surge in COVID-19 patients has led to reduced oxygen supplies in some regions.

COVID-19 is spreading so fast

“At first, I only saw people infected with COVID-19 on television, but now even people near to me are infected” (Participant no.5). “I’m getting worried because my friends are getting infected with COVID-19 one by one” (Participant no.3). “Currently the hospitals are full, even oxygen is running low” (Participant no.8)

Too many deaths by COVID-19

“Every day I hear the death news announced through the mosque speakers or in WhatsApp groups” (Participant no.1). “I’m getting more and more worried because my friends are dying of COVID-19 one by one” (Participant no.6).

Threats to social life

In an effort to deal with the increasingly widespread of COVID-19, the Indonesian government encouraged people to maintain social distancing and limit their visits to crowded places and their direct contact with other people. This has created mental health problems in people. They become very anxious when see someone is coughing or sneezing. This excessive anxiety created emotional problems in them. They often have a wrong behavior towards the one who does not observe health protocols.

Social distancing

“I avoid being in crowded places; when I see crowds in shopping places, I look for deserted places” (Participant no.2). “We should maintain the distance of at least 2 m from others” (Participant no.7)

Being suspicious of others

“I feel uncomfortable being around other people when I see them sick or coughing” (Participant no.4). “I even forbid my family to go out this month” (Participant no.5). “Whatever I buy, I disinfectant them first” (Participant no.9). “I don’t like to have guests” (Participant no.2). “I suspect that every person in my neighborhood have the virus” (Participant no.1).

Decreased social sensitivity

“I’m used to hearing deaths every day” (Participant no.3). “Sometimes I think death is a common thing” (Participant no.10). “I used to go other people’s houses to mourn; now, I don’t want it anymore” (Participants no.4 and 9). “I used to scold people for not wearing a mask and ask them to keep their distance” (Participant no.10).

Threats to the economic sector

The COVID-19 pandemic not only has had an impact on public health but also has affected the economic conditions. This pandemic has forced local authorities to implement large-scale social restrictions which have limited the economic activities of people which has had an impact on the socio-economic status of people, especially the vulnerable and poor people. This situation has reduced people’s income and livelihood. The decline in economic activity and the restrictions have engaged companies. They have been forced them to lay off employees in order to maintain their financial status which has reduced the job opportunities for people who have lost their livelihood due to this pandemic.

Increasing poverty

“Now it’s hard for people to sell their goods; they can’t sell, the goods are confiscated by the municipal officers. My income has decreased by 80%” (Participants no. 3, 4, and 8). “Now, we are unemployed; we rely solely on savings to live; our savings are running low and have even been exhausted” (Participants no.1 and 10).

Increasing unemployment

“People here work as laborers; now, they have even been laid off because the company lacks of funds” (Participant no.2). “Currently there is no hope to find a new job; everything has become difficult” (Participant no.6).

Threats to the education sector

Large-scale social restrictions require activities such as online education. Distance learning has been carried out for almost a year and currently, there is no policy that allows the face-to-face education. Many students complain that it is difficult to learn during online education. Limited social contact has made students feel bored, because they cannot play with their friends. At home, they spend a lot of time playing online games or being in social media which have an effect on their behavior. They prefer not to care about the environment and spend time alone playing games. The theme of threats to the education sector in this study is divided into two sub-themes, namely distance learning and children dependent on gadgets.

Problems in distance learning

“It has been more than one year that my children are learning from home” (Participant no.4). “My children are tired of studying from home; they miss their friends and teachers” (Participants no.5 and 7). “We have difficulty in distance education; we are worried that the children will not understand what they are learning and being taught” (Participant no.5). “I think children in the future will become more individualistic and will not know how to get along with other people” (Participant no.9)

Spending more time on online apps

“Now children are playing online games more often” (Participant no.3). “We feel overwhelmed because our children ask for money to play online games almost every month” (Participant no.2). “I’m worried that my child can’t be separated from his phone. I’m worried about the health of his eyes” (Participant n.9).

Global conspiracy

More than a year has passed from the start of pandemic, and the infected cases are still increasing. Then, many conspiracy theories about the COVID-19 have sprung up on social media. Many believe that the COVID-19 was created by trade rivals to damage the economies of developing countries. Due to the pandemic, many countries are vying to get loans to save

their economy from multilateral institutions. In addition to reallocating the budget, the government has to seek for large amounts of loans to cover the expenditure needs of national programs. Currently, many countries are dependent on the COVID-19 vaccine produced by superpower countries. This has led to this belief that COVID-19 is a business in the pharmaceutical industry.

New model of colonization

“This is just a trick work of the International Monetary Fund members that makes other countries get into debt to protect their own countries” (Participant no.1). “Countries are forced to buy vaccines from superpower countries to become dependent on them” (Participant no.8). “I’m worried that, after this pandemic, our natural resources are controlled by foreigners; we are too much in debt” (Participant no.6).

Biological weapon

“We believe this virus was leaked from a lab in Wuhan; one day it will become clear” (Participant no.6). “This virus is used as a weapon to cripple the economies of developing countries such as Indonesia” (Participant no.10).

Creating new jobs

The economic loss due to the COVID-19 is forcing people to survive in the middle of the economic battle. People have to try hard for saving themselves and their families. Due to this pandemic, goods are now being traded online. People assume that selling online is considered more effective and safer. Investment in stocks during a crisis is tempting, because some stocks go down in price and it is the best time to buy them with a hope to resell them when the stock price increases. Another activity that is currently being carried out by many people, young or old, is to become content creators on social media. Without a doubt, social media is now an alternative for entertainment. This is an opportunity for content creators to gain followers/viewers as income sources.

Trading online

“After getting fired, I started selling and marketing online” (Participant no.3). “Online trading can be safer because it cannot be seized by municipal officers” (Participant no.7).

Increasing online money-making

“I’m interested in learning stocks; it is getting more popular nowadays” (Participant no.1). “Children say that we can earn money by making videos on YouTube, if the videos be watched by more people” (Participant no.4).

Discussion

The Indonesian people perceived that the current COVID-19 pandemic situation is extremely dangerous; it is a threat to their country’s social, economic and educational sectors. Some believed that COVID-19 is a global conspiracy, while some perceived that the COVID-19 has caused a great potential in creating new jobs.

The first theme extracted in this study was “COVID-19 is very dangerous”. This is because COVID-19 has become a pandemic and Indonesia stated it as a national disaster [20]. The best way to deal with this highly contagious virus is to reduce its spread [21]. In Indonesia, about 8 out of 10 people consider the disease was very dangerous [22]. Indonesia has a 5M Health Protocol to control the spread of COVID-19 developed by the Minister of Health (Law Number: HK.01.07/MENKES/382/2020) which propose washing hands frequently, wearing masks, social distancing, staying away from the crowd, and reducing mobility [23]. The next preventive measure is vaccination (Regulation of the Minister of Health, 10/2021) [20]. The new delta variant of COVID-19 in mid-2021 has caused a significant increase in positive cases, causing panic in the community [24]. This panic or anxiety has a negative impact on the immune system and causes it easier to get infected. Based on perceptions of people in Indonesia, Malaysia, Myanmar, Pakistan, there is a survey reported that more than half of people perceived that they had worries and fears about the COVID-19. Their major worries were about the loss of a loved one and getting sick (73% were frequently worried). Respondents also stated that they were frequently worried about the health system being overloaded (72%). This shows a substantial emotional and mental stress that individuals are facing in addition to other challenges (e.g. economical) and highlights the importance of a response that acknowledges and addresses the psycho-social needs [22]. The results of a study showed that social media is the main source of information about the COVID-19 for people which provides various kinds of news including hoax news that mislead the public. If the public do not be careful about the accuracy of news, it can lead to bias and cause anxiety [21].

The second extracted theme was that COVID-19 threatens the social life. This is due to imposing restrictions on public activities [1]. Two principles of the 5M Health Protocol are reduced mobility and social distancing. The main goal of this protocol is to minimize the disease transmission. The disadvantage of this protocol is the limitation of social interactions, making online applications as a method for people to maintain communications. The protocol can be a threat to social life, if it is not addressed properly. The principles of reducing mobility and social distancing do not limit people to leave the house for very important conditions, greet others by waving hands, exercise regularly at home, and maintain endurance [10].

The third extracted theme was that COVID-19 can threaten the economic sector. The Congressional Research Service stated that the COVID-19 pandemic had a negative impact on the global economic development in 2020, caused it to be declined by 7.6% [25]. A significant decline in some countries indicates the threat of a recession. The effects of the COVID-19 pandemic on the macroeconomic sector includes increased unemployment, losses in the aviation sector, decreased number of tourists resulting in a decrease in tourism foreign exchange, weakening investment and trade, inflation, decreased tax revenue, and declined oil, gas, or non-oil exports [26].

The fourth extracted theme was that COVID-19 threatens the education sector. There is evidence that quarantined students spend less time on learning rather compared to when they are at school. These students may feel pressured and stressed, and have impaired ability to concentrate on their schoolwork. The lockdown of schools and the lack of face-to-face contact may cause students to be less externally motivated to engage in learning activities. This may have considerable negative effects on both cognitive and non-cognitive abilities not only in the short-term, but also in the long-term. Several studies have reported that the good predictors of future outcomes in children are their cognitive and socio-emotional skills. In terms of employment and salary, students who have poorly developed these skills are likely to obtain lower educational attainment and poorer occupational prospects. Therefore, there is a risk that the deficiency of appropriate policy procedures in the short-term during the COVID-19 pandemic may continue or even become worse over time, leading to more economic disparity in the future [27]. Other negative effects are the inhibition of international students, the uncertainty about opening schools, and the poor outcome of vocational education [28].

The fifth extracted theme was global conspiracy. There are many conspiracy theories about the pandemic, but

there is still no scientific evidence to support these theories. However, a study in Indonesia showed that a high percentage (65%) of respondents believe that COVID-19 was spread by a particular group. The majority of them perceived that the spread was because of several people who do not observe health polices; i.e., not wearing masks, going out unreasonably, and travelling to/coming from contaminated areas. There is also minor groups who believe the high number of infected cases is because of the government's lack of timely anticipation and the inefficiency of lockdown and restriction regulations [22].

The last theme extracted in this study was the emergence of new jobs as a result of adaptation to the pandemic including e-commerce and other online activities. In 2020, the prevalence of e-commerce was 2-5 times more than its rate before the COVID-19 pandemic. Online consultation on Practo application in India had a tenfold increase from April to November 2020. This shift to online business has increased the jobs related to service delivery, transportation, and warehouse. In China, e-commerce, service delivery, and social media jobs increased by more than 5.1 million during the first half of 2020 [29].

Conclusion

The Indonesian people perceive that the COVID-19 is very dangerous, and threats social life, economy, and education, but has created new jobs. These information about the public perceptions during the pandemic can help the government to determine appropriate strategies.

Ethical Considerations

Compliance with ethical guidelines

This study was approved by Health Research Ethics Committee Universitas Muhammadiyah Semarang, Indonesia (No: 467/EA/KEPK-UNIMUS-2021)

Funding

This study was funded by the Universitas Muhammadiyah Semarang, Semarang City, Central Java, Indonesia.

Authors' contributions

All authors contributed equally in preparing all parts of the research.

Conflicts of interest

The authors declared no conflicts of interest.

Acknowledgments

The authors would like to thank the Universitas Muhammadiyah Semarang for their financial support.

This Page Intentionally Left Blank

مقاله پژوهشی:

درک جامعه‌شناختی عموم مردم از وضعیت بیماری ویروس کرونا ۲۰۱۹ در اندونزی: یک مطالعه پدیدارشناختی

ساتریا پراتاتا^{۱،۲}، دوی ریزکا هریامی^۳، آنا کورنیا^۴، هرلیندا وولانداری^۲، دوین سپریان^۴، دیفران نوبل بیستارا^۵

۱. دانشکده پرستاری، دانشگاه ملی پرستاری و علوم بهداشتی تایپه، شهر تایپه، ۱۱۲، تایوان.
۲. دانشکده پرستاری و علوم بهداشتی، دانشگاه محمدیه سمارنگ، شهر سمارنگ، جاوه مرکزی، اندونزی.
۳. دانشکده اقتصاد و تجارت اسلامی، مؤسسه آگاما اسلام، شهر سومباوا، نوسا تنگارا غربی.
۴. گروه پرستاری استیکس یارسی، پونتیاناک، شهر پونتیاناک بورنئو غربی اندونزی.
۵. گروه پرستاری، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه اسلامی نهد التول علما سورابایا، شهر سورابایا، جاوا شرقی، اندونزی.

چکیده

تاریخ دریافت: ۲۰ مهر ۱۴۰۰
تاریخ پذیرش: ۰۲ خرداد ۱۴۰۱
تاریخ انتشار: ۱۲ فروردین ۱۴۰۱

مقدمه و اهداف: گسترش سریع بیماری ویروس کرونا (کووید-۱۹) در سال ۲۰۱۹ باعث مرگ‌ومیر بسیاری در کشور اندونزی شده است. این وضعیت باعث ایجاد تغییرات اجتماعی شده است که پیش از این هرگز تصور نمی‌شد. هیچ تحقیقی وجود ندارد که درک عموم از وضعیت جامعه‌شناختی را بررسی کند. هدف از این مطالعه، بررسی جامعه‌شناختی درک جامعه از وضعیت همه‌گیری کووید-۱۹ در کشور اندونزی است. **مواد و روش‌ها:** برای جمع‌آوری داده‌ها، نمونه‌گیری هدفمند، تک به تک با مصاحبه نیمه ساختاری انجام شد. اشباع داده‌ها پس از مصاحبه با ۱۰ شرکت‌کننده به دست آمد. گزارش مصاحبه‌ها با روش ۷ مرحله‌ای کلایزی (۱۹۷۸) تحلیل شدند. **یافته‌ها:** شش موضوع شناسایی شده برای نشان دادن ادراکات جامعه‌شناختی جامعه از وضعیت همه‌گیری کووید-۱۹ در اندونزی عبارت‌اند از: ۱. کووید-۱۹ بسیار خطرناک است، ۲. تهدیدات بخش زندگی اجتماعی، ۳. تهدیدات بخش اقتصادی، ۴. تهدیدات برای بخش آموزش، ۵. توطئه جهانی و ۶. ایجاد یک حوزه کاری جدید.

نتیجه‌گیری: بر اساس نتایج، وضعیت همه‌گیر بسیاری از موارد را در نظم اجتماعی جامعه تغییر داده است و تأثیر مستقیمی بر بخش‌های مختلف از جمله آموزش و پرورش و اقتصاد دارد. اطلاعات در مورد تأثیر پدیده‌های اجتماعی که در طول یک بیماری همه‌گیر بر جامعه رخ می‌دهد، اطلاعات ارزشمندی برای دولت جهت تعیین سیاست‌های مناسب در مورد کووید-۱۹ در اندونزی خواهد بود.

کلیدواژه‌ها:

ادراک، علوم اجتماعی، کووید-۱۹، همه‌گیری

* نویسنده مسئول:

دیفران نوبل بیستارا

نشانی: اندونزی، جاوا شرقی، شهر سورابایا، دانشگاه اسلامی نهد التول علما سورابایا، دانشکده پرستاری و مامایی، گروه پرستاری.

تلفن: +۶۲ (۸۵) ۶۵۸۸۵۵۷۷۶

پست الکترونیکی: nobel@unusa.ac.id

مقدمه و اهداف

همه اشکال تغییر سازگار باشیم و زندگی کنیم [۱۲، ۱۳]. ممکن است همه این تغییرات در آینده جا افتاد و به الگویی جدید در زندگی اجتماعی تبدیل شود [۸، ۱۳]. تاکنون واکنش‌هایی که در جامعه دیده شد، بسیار متنوع بود. از بی تفاوتی، اقدامات غیرمنطقی با اعتقاد به اطلاعات غلط و مختلف در قالب توطئه یا بی‌اعتمادی به دولت‌های قانونی گرفته تا اعمال مجرمانه [۵، ۶].

هیچ تحقیقی وجود ندارد که درک عموم مردم از وضعیت جامعه‌شناختی را بررسی کرده باشد. با این پیشینه، محققان علاقه‌مند به انجام تحقیقاتی در مورد درک جامعه‌شناختی عموم مردم از وضعیت فعلی همه‌گیری کووید-۱۹ در اندونزی هستند. بنابراین هدف این مطالعه بررسی درک جامعه‌شناختی عموم مردم از وضعیت کنونی همه‌گیری کووید-۱۹ در کشور اندونزی است. این پژوهش با رویکرد کیفی از طریق مصاحبه در گروه‌های مختلف انجام شده است.

روش‌ها

طراحی مطالعه

تحقیق کیفی حوزه‌های ناشناخته دانش را بررسی می‌کند [۱۴-۱۶] و پدیدارشناسی نوعی از تحقیق کیفی است که تجربه فرد را مورد بررسی قرار می‌دهد [۱۷]. پلیت و بک معتقدند پدیدارشناسی موارد عینی پدیده‌ها را توصیف می‌کند و حقیقت امور را به معنای وسیع آن به دست می‌آورد. هدف مطالعه حاضر درک جامعه از همه‌گیری کووید-۱۹ در کشور اندونزی است.

تعداد ۱۰ شرکت‌کننده با استفاده از روش نمونه‌گیری هدفمند در اندونزی انتخاب شدند. قبل از انجام مصاحبه، شرکت‌کنندگانی که مایل به شرکت در مصاحبه بودند، در مورد اهداف و روش‌های مطالعه، توضیحاتی دریافت می‌کردند. معیارهای ورود به پژوهش شامل: زندگی در محیطی که اکثر ساکنان آن مبتلا به کووید-۱۹ بودند، مبتلا به کووید-۱۹، تمایل به شرکت در تحقیق، فرم رضایت آگاهانه را امضا کرده باشند، مایل به بیان احساسات، افکار و به اشتراک گذاشتن تجربیات خود از طریق مصاحبه عمیق باشند؛ این معیار به این دلیل انتخاب شد که شخص، زمانی که تجربه کووید-۱۹ را مشاهده کرده است، مستقیماً تحت تأثیر قرار گرفته یا تجربه کرده است، در مقابل پاسخ‌دهندگانی که مستقیماً تأثیر را احساس نکردند، تجربیات واقعی بیشتری خواهند داشت. از سوی دیگر، پاسخ‌دهندگانی که حاضر به مصاحبه نشدند و تمایلی به شرکت در پژوهش نداشتند از مطالعه خارج شدند.

جمع‌آوری داده‌ها

پس از دریافت رضایت، از شرکت‌کنندگان خواسته شد تجربیات خود را درباره برداشت عمومی از وضعیت همه‌گیری کووید-۱۹ با استفاده از راهنمای مصاحبه نیمه ساختاریافته با

بیماری کرونا (کووید-۱۹) در سال ۲۰۱۹ ناشی از ویروسی بود که برای اولین بار در ووهان چین ظاهر شد و به سرعت در سراسر آسیا گسترش یافت و به یک بیماری همه‌گیر در سراسر جهان تبدیل شد. مطالعات متعددی به تأثیر کووید-۱۹ در آسیا-اقیانوس آرام مانند نیازهای برآورده نشده در روابط اجتماعی، رکود اقتصادی، عدم اطلاعات مناسب در مورد کووید-۱۹، سلامت روان در طول خودانزوایی اشاره می‌کنند [۱-۳]. داده‌های آماری نشان می‌دهد در آوریل سال ۲۰۲۰، آسیای جنوب‌شرقی ۵۸۸۱ مورد مثبت داشته، در حالی که اندونزی ۱۹۸۶ مورد مثبت داشته است [۴].

کووید-۱۹ نظم جهانی را در مدت زمان کوتاهی تغییر داده است [۵]. بسیاری از مردم فکر نمی‌کردند که این بیماری همه‌گیر باعث چنین رنج عمیق انسانی شود و در مدت طولانی ادامه یابد [۶]. گسترش سریع ویروس کووید-۱۹ باعث مرگ و میر بسیاری در اندونزی شد [۷]. این وضعیت بر تغییرات اجتماعی تأثیری گذاشته است که پیش از آن هرگز تصور نمی‌شد. عدم آمادگی جامعه در مواجهه با این بیماری همه‌گیر به نوبه خود منجر به بی‌نظمی اجتماعی در تمام جنبه‌های زندگی مردم شده است [۶-۸]. پیش‌بینی می‌شود این وضعیت بتواند ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی را که تاکنون توسط جامعه توسعه یافته و پذیرفته شده است را متزلزل کند [۸].

آیا تغییر ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی در کل جامعه رخ می‌دهد؟ به طوری که نظام اجتماعی جدیدی را ایجاد می‌کند یا آنچه اتفاق می‌افتد صرفاً گفتگویی مجدد در نظام اجتماعی است تا به سطح تعادل جدیدی برسند؟ بدین ترتیب این واقعیت که ارزش‌ها و هنجارهای قدیمی باید بازآرایی و بازتولید شوند تا نظام اجتماعی جدید تولید شود، امری اجتناب‌ناپذیر است [۶، ۸].

مقررات جدید همراه با درخواست دولت برای مطالعه، کار و عبادت در خانه از ابتدای همه‌گیری این ویروس در اندونزی مقرر شد [۹]. بدین ترتیب، عادات اجتماعی که اغلب دوستانه هستند و همراه با جمع شدن و دست‌دادن است، باید جای خود را به محدودیت‌های اجتماعی بدهد [۱۰]. بنابراین عادات مرسوم جامعه در دوره پیش از همه‌گیری از طریق الگوهای تعامل مجازی تنظیم و دگرگون شد [۶، ۸، ۱۱]. این شرایط تأکید می‌کند فناوری اطلاعات و فضای مجازی به عنوان یک واسطه در تعامل بسیار مهم است [۱۱].

تغییرات اجتماعی در همه‌گیری کووید-۱۹ باعث ایجاد عادات جدیدی در قالب حفظ فاصله فیزیکی همیشگی یا منظم، شستن مکرر همیشه دست‌ها با صابون و استفاده از ماسک، اجتناب از حمل‌ونقل عمومی و افزایش فعالیت‌های خرید اینترنتی شده است [۶-۱۰]. همه‌گیری کووید-۱۹ ما را مجبور کرده است با

چندین سؤال توصیف کنند مانند:

۱. درباره کووید-۱۹ که در حال حاضر به کشورهای مختلف از جمله اندونزی ضربه می‌زند، چه فکری می‌کنید؟
۲. پس از کووید-۱۹ چه تغییرات اجتماعی را در جامعه تجربه کردید؟

۳. آیا فرصتی وجود دارد که جامعه بتواند از وضعیت فعلی کووید-۱۹ استفاده کند؟

پرسش‌های کاوشگری نیز برای تشویق شرکت‌کنندگان به ارائه اطلاعات بیشتر در مورد تجربیات خود مانند «می‌توانید در مورد آن بیشتر به من بگویید؟» آماده شد. مصاحبه‌ها ۱۵ تا ۲۰ دقیقه طول کشید و به صورت دیجیتالی ضبط و به‌طور دقیق ثبت شد.

تجزیه و تحلیل داده‌ها

نتایج مصاحبه براساس روش تحلیل پدیدارشناختی کلایزی توسط محقق مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت [۱۹] که شامل هفت مرحله است مانند: ۱. خواندن همه پروتکل‌ها برای به‌دست آوردن حس همه آن‌ها، ۲. مرور پروتکل‌ها و به دست آوردن عبارات مهم، ۳. بیان معنی هر عبارت مهم، ۴. طبقه‌بندی معانی کدگذاری شده در دسته‌هایی از مقولات، ۵. ارائه نتایج در یک توصیف جامع از پدیده مورد مطالعه، ۶. ارائه توصیف جامعی از پدیده مورد مطالعه به بیانی مشخص، ۷. سؤال از شرکت‌کنندگان در مورد یافته‌های مطالعه به منظور اعتبارسنجی نهایی.

یافته‌ها

شش موضوع برای نشان دادن تصورات جامعه‌شناختی عمومی از وضعیت همه‌گیر کووید-۱۹ در اندونزی شناسایی شد. این موضوعات عبارت بودند از: ۱. کووید-۱۹ بسیار خطرناک است، ۲. تهدیدات اجتماعی، ۳. تهدیدات اقتصادی، ۴. تهدیدات آموزش، ۵. توطئه جهانی و ۶. ایجاد یک حوزه کاری جدید.

کووید-۱۹ بسیار خطرناک است

کووید-۱۹ برای مردم اندونزی احساس ترس و نگرانی ایجاد کرده است. انتقال و انتشار ویروس همچنان در مناطق مختلف وجود دارد. ترس و نگرانی مردم وقتی بیشتر می‌شود که پروتکل‌های بهداشتی انجام شده به‌طور کامل قادر به ایجاد امنیت از احتمال انتقال ویروس نیستند. تعدادی از بیمارستان‌ها در اندونزی اعلام کردند لبریز از بیماران کووید-۱۹ شدند. افزایش تعداد بیماران کووید-۱۹ منجر به کاهش منابع اکسیژن در برخی مناطق شده است.

موضوع کووید-۱۹ بسیار خطرناک است

در این مطالعه به دو موضوع فرعی تقسیم شده است: کووید-۱۹ در حال گسترش بسیار سریع و مرگ‌ومیر بیش از حد ناشی از کووید-۱۹.

کووید-۱۹ بسیار سریع در حال گسترش است:

در ابتدا، من فقط افراد آلوده به کووید-۱۹ را در تلویزیون می‌دیدم، اما حالا حتی نزدیک‌ترین افراد به من هم آلوده شدند (شرکت‌کننده ۵).

من دارم نگران می‌شوم، زیرا یکی یکی دوستانم به کووید-۱۹ آلوده شدند (شرکت‌کننده ۳).

در حال حاضر بیمارستان پر است، حتی اکسیژن هم کم است (شرکت‌کننده ۸).

مرگ‌ومیر بیش از حد در اثر کووید-۱۹:

هر روز خبر فوت را می‌شنوم که از طریق بلندگوی مسجد یا گروه واتساپ اعلام می‌شود (شرکت‌کننده ۱).

من بیشتر و بیشتر نگران می‌شوم، زیرا یکی یکی دوستانم در اثر ابتلا به کووید-۱۹ می‌میرند (شرکت‌کننده ۶).

تهدیدات زندگی اجتماعی

دولت در راستای مقابله با شیوع روزافزون کووید-۱۹، سیاست‌هایی مانند تشویق مردم به رعایت فاصله‌گذاری اجتماعی، پیشگیری و کنترل عفونت کووید-۱۹، تشویق افراد سالم برای محدود کردن بازدید از مکان‌های شلوغ و تماس مستقیم با افراد دیگر اتخاذ کرد. در واقع این اقدامات دولت، مردم را پارانویید کرده است. آن‌ها احساس اضطراب مفرط می‌کنند و به کسی که سرفه و عطسه می‌کند، شک می‌کنند. این اضطراب بیش از حد سطح احساسی آن‌ها را نیز مشکل‌ساز می‌کند. آن‌ها اغلب با دیدن فردی که پروتکل‌های بهداشتی را رعایت نمی‌کند، رفتار نادرستی از خود نشان می‌دهند. در واقع، همین احساس باعث کاهش ایمنی و سلامت آن‌ها می‌شود. موضوع تهدیدات زندگی اجتماعی در این پژوهش به سه زیرمجموعه فاصله‌گذاری اجتماعی، بدگمانی نسبت به یکدیگر و کاهش حساسیت اجتماعی تقسیم شده است.

فاصله‌گذاری اجتماعی

از شلوغی پرهیز می‌کنم، وقتی ازدحام در مکان‌های خرید می‌بینم، به دنبال مکان‌های خلوت‌تر دیگری می‌گردم (شرکت‌کننده ۲).

ما باید حداقل ۲ متر با افراد دیگر فاصله داشته باشیم (شرکت‌کننده ۷).

بدگمانی نسبت به یکدیگر

وقتی دیگران را بی‌حال یا در حال سرفه کردن می‌بینم از بودن در کنارشان احساس ناراحتی می‌کنم (شرکت‌کننده ۴).

من حتی خانواده‌ام را از بیرون رفتن از خانه در این ماه منع می‌کنم (شرکت‌کننده ۵).

همه چیزهایی را که می‌خرم، ابتدا با مواد ضدعفونی کننده پاک می‌کنم (شرکت‌کننده ۹).

من دوست ندارم در خانه مهمان داشته باشم (شرکت‌کننده ۲)
من گمان می‌کنم که هر فرد جدیدی که در محله‌مان دیده می‌شود حامل ویروس از مرکز شهر است (شرکت‌کننده ۱).

کاهش حساسیت اجتماعی

من به شنیدن روزانه خبر مرگ عادت کردم (شرکت‌کننده ۳).
گاهی اوقات فکر می‌کنم مرگ یک چیز رایج امروزی شده است (شرکت‌کننده ۱۰).

در گذشته همیشه برای عزاداری به خانه‌های دیگران می‌رفتم، حالا دیگر نمی‌خواهم بروم (شرکت‌کنندگان ۹ و ۴).

من یک بار مستقیماً مردمی را سرزنش کردم که نمی‌خواهند ماسک بزنند و فاصله خود را حفظ کنند (شرکت‌کننده ۱۰)

تهدید بخش اقتصادی

کووید-۱۹ نه تنها بر سلامت عمومی بلکه بر شرایط اقتصادی نیز تأثیر می‌گذارد. این بیماری همه‌گیر، دولت‌های محلی را مجبور به اجرای سیاست‌های محدودیت‌های اجتماعی در مقیاس بزرگ کرده است که بر محدود کردن فعالیت‌های اقتصادی جامعه تأثیر دارد. این فعالیت بر شرایط اجتماعی-اقتصادی جامعه به‌ویژه اقشار آسیب‌پذیر و فقیر تأثیر می‌گذارد. این وضعیت باعث کاهش درآمد مردم و از دست رفتن تنها معیشت آن‌ها شد. کاهش فعالیت‌های اقتصادی و محدودیت تردد، به شرکت‌های فعال در این زمینه‌ها ضربه وارد کرد. آن‌ها برای بقای شرکت مجبور به اخراج کارمندان شدند. این وضعیت با محدود شدن فرصت‌های شغلی برای افرادی که معیشت خود را در اثر این بیماری همه‌گیر از دست دادند، تشدید می‌شود. بنابراین موضوع تهدیدات بخش اقتصادی در این پژوهش به دو زیرمجموعه افزایش تعداد فقرا و افزایش تعداد بیکاری تقسیم شده است:

افزایش تعداد فقرا

الان برای مردم سخت است بفروشند، نمی‌توانند بفروشند، اجناس توسط مأموران مصادره می‌شود.

درآمد من ۸۰ درصد کاهش یافته (شرکت‌کنندگان ۳، ۴ و ۸).

حالا ما بیکاریم، برای زندگی فقط به پس‌انداز متکی هستیم، حالا پس‌اندازمان را داریم خرج می‌کنیم.

تقریباً خسته شدیم (شرکت‌کنندگان ۱ و ۱۰).

افزایش تعداد بیکاران

مردم اطراف اینجا که اغلب به‌عنوان کارگر کار می‌کنند، به‌دلیل ورشکستگی شرکت‌ها اخراج می‌شوند (شرکت‌کننده ۲). در حال حاضر امیدی برای یافتن شغل جدید نیست، همه چیز دشوار است (شرکت‌کننده ۶).

تهدیدات بخش آموزش

محدودیت‌های اجتماعی در مقیاس بزرگ مستلزم انجام فعالیت‌هایی مانند مدارس به‌صورت آنلاین است. تقریباً یک سال است که آموزش از راه دور انجام می‌شود و در حال حاضر هیچ سیاستی وجود ندارد که امکان آموزش حضوری را فراهم کند. بسیاری از دانش‌آموزان شکایت دارند که یادگیری از طریق آموزش آنلاین دشوار است. تماس اجتماعی محدود باعث می‌شود دانش‌آموزان احساس بی‌حوصلگی کنند، زیرا نمی‌توانند با دوستان خود بازی کنند. دانش‌آموزان در خانه، زمان زیادی را صرف بازی‌های آنلاین یا بازی در شبکه‌های اجتماعی می‌کنند که بر رفتار آن‌ها تأثیر دارد، به‌طوری که آن‌ها به محیط اطرافشان اهمیت نمی‌دهند و ترجیح می‌دهند زمانی را به تنهایی با بازی‌های آنلاین بگذرانند. موضوع تهدیدات بخش آموزش در این پژوهش به دو زیرمجموعه آموزش از راه دور و کودکان وابسته به ابزار الکترونیکی تقسیم می‌شود.

آموزش از راه دور

بیش از یک سال است که کودکان در خانه یاد می‌گیرند (شرکت‌کننده ۴).

فرزندان من از درس خواندن در خانه خسته شدند، دلشان برای دوستان و معلمان‌شان تنگ شده است (شرکت‌کنندگان ۵ و ۷).

ما در این آموزش از راه دور برای آموزش فرزندمان مشکل داریم، نگران هستیم که بچه‌ها آنچه را که می‌آموزند و آموزش می‌بینند، درک نکنند (شرکت‌کننده ۵).

من فکر می‌کنم، بچه‌ها در آینده بیشتر فردگرا می‌شوند و نمی‌دانند که چگونه با افراد دیگر کنار بیایند (شرکت‌کننده ۹).

کودکان وابسته به ابزار الکترونیکی

کودکان بیشتر در حال بازی آنلاین هستند (شرکت‌کننده ۳).

آب از سرمان گذشته زیرا تقریباً هر ماه فرزندان ما برای

و خانواده‌شان تدابیری بیاندیشند. در این شرایط، کالاها به صورت آنلاین معامله می‌شوند. به گمان آن‌ها فروش اینترنتی در میان سیاست‌های فاصله‌گذاری اجتماعی مؤثرتر و ایمن‌تر است. سرمایه‌گذاری سهام در طول بیماری همه‌گیر، وسوسه‌انگیز است، زیرا قیمت برخی از سهام کاهش می‌یابد. بنابراین آن‌ها فکر میکنند دوران کرونا زمان مناسبی برای خرید سهام است و زمانی که قیمت آن‌ها در حال افزایش شود، امیدوار هستند آن‌ها را دوباره بفروشند.

فعالیت دیگری که در حال حاضر توسط افراد زیادی اعم از پیر و جوان انجام می‌شود، تولید محتوا در شبکه‌های اجتماعی است. شبکه‌های اجتماعی جایگزینی برای سرگرمی افراد در حین فعالیت در خانه هستند. این فرصتی برای تولیدکنندگان محتوا است تا دنبال‌کنندگان یا بینندگان را به دست آورند که بعداً می‌توانند از آن‌ها درآمد کسب کنند.

موضوع ایجاد مشاغل جدید در این تحقیق به دو زیرمجموعه تقسیم می‌شود: یعنی تجارت اینترنتی و متقاضیان پلتفرم کسب درآمد دیجیتال در حال افزایش است.

تجارت اینترنتی

پس از اخراج، شروع به فروش اینترنتی و بازاریابی اینترنتی کالاهایم کردم (شرکت کننده ۳).

فقط از طریق تجارت اینترنتی می‌توان مطمئن‌تر از تعقیب توسط افسران پلیس خدمات شهری در امان بود (شرکت کننده ۷).

افزایش متقاضیان پلتفرم کسب درآمد دیجیتال.

من علاقه‌مند هستم سرمایه‌گذاری سهام را یاد بگیرم که به نظر می‌رسد امروزه فعالیتی مطلوب است (شرکت کننده ۱).

بچه‌ها می‌گویند اکنون ساختن ویدیوها در یوتیوب می‌تواند درآمدزا باشد، اگر فیلم‌ها توسط افراد بیشتری تماشا شود (شرکت کننده ۴).

بحث

تصور عموم مردم از وضعیت کنونی همه‌گیری کووید-۱۹ بسیار خطرناک است. کووید-۱۹ تهدیدی برای بخش‌های اجتماعی، اقتصادی و آموزشی زندگی است. برخی نیز معتقدند کووید-۱۹ یک توطئه جهانی است. از طرف دیگر، برخی هم معتقدند کووید-۱۹ پتانسیل زیادی در ایجاد مشاغل جدید دارد.

اولین موضوع در این تحقیق این است که کووید-۱۹ بسیار خطرناک است. به این دلیل که کووید-۱۹ در همه کشورها به یک بیماری همه‌گیر تبدیل شده و آندونزی آن را به‌عنوان یک

بازی‌های آنلاین پول می‌خواهند (شرکت کننده ۲).

نگران این هستم که فرزندم نتواند از گوشی هوشمنداش جدا شود، نگران سلامت چشمان‌اش هستم (شرکت کننده ۹).

توطئه جهانی

بیش از یک سال گذشته است و همچنان ویروس در حال افزایش است. آنگاه نظریه‌های توطئه بسیاری در مورد کووید-۱۹ در رسانه‌های اجتماعی مطرح شد. نظرات بسیاری وجود دارد مبنی بر اینکه کووید-۱۹ برای نابودی اقتصاد کشورهای در حال توسعه به‌عنوان رقیب در تجارت به وجود آمده است. با توجه به وضعیت همه‌گیری، بسیاری از کشورها برای نجات اقتصاد ملی خود برای دریافت وام از نهادهای بین‌المللی با یکدیگر رقابت می‌کنند. آن‌ها حتی حاضر هستند برای دریافت تسهیلات وام از مؤسسات مختلف در صف بایستند. علاوه بر این در تخصیص مجدد بودجه، دولت باید به دنبال بازپرداخت مقادیر زیادی بدهی باشد تا بتواند هزینه‌های برنامه بهبود اقتصاد ملی را پوشش دهد. در حال حاضر، بسیاری از کشورها به واکسن کووید-۱۹ تولیدشده کشورهای ابرقدرت وابسته شدند. این امر باعث شده است که کووید-۱۹ به یک تجارت در صنعت داروسازی تبدیل شود.

برخی از این باورها در مورد نظریه‌های توطئه هستند. موضوع توطئه جهانی به دو موضوع فرعی: مدل جدید استعمار و سلاح‌های بیولوژیکی تقسیم می‌شود.

مدل جدید استعمار

این یک ترفند صندوق بین‌المللی پول است که کشورها را مجبور به بدهکاری برای دفاع از کشور خود می‌کند (شرکت کننده ۱).

اکنون کشورها مجبور به خرید واکسن از کشورهای دیگر هستند و به کشورهای ابرقدرت وابسته هستند (شرکت کننده ۸). می‌ترسم بعد از اینکه منابع طبیعی ما توسط خارجی‌ها کنترل شد، خیلی بدهکار شده باشیم (شرکت کننده ۶).

سلاح‌های بیولوژیکی

ما معتقدیم که این ویروس از آزمایشگاهی در ووهان به بیرون راه پیدا کرده است، یک روز ثابت خواهد شد (شرکت کننده ۶).

این به‌عنوان یک سلاح برای فلج کردن اقتصاد کشورهای در حال توسعه مانند آندونزی استفاده می‌شود (شرکت کننده ۱۰).

ایجاد مشاغل جدید

بحران اقتصادی ناشی از کووید-۱۹ مردم را مجبور به زندگی کردن در بحبوحه رکود اقتصادی کرد. مردم باید برای بقای خود

به درستی به آن پرداخته نشود، تهدیدی در زندگی اجتماعی خواهد بود. صورت اجتماعی رفتار کردن در فاصله‌گذاری فیزیکی و فاصله‌گذاری اجتماعی به صورت خارج نشدن از منزل جز در شرایط بسیار مهم، سلام کردن با تکان دادن دست بدون دست دادن، ورزش منظم در منزل و حفظ استقامت است [۱۰].

موضوع سوم این است که کووید-۱۹ می‌تواند بخش اقتصادی را تهدید کند [۱۲]. نتایج تحقیقات کنگره نشان می‌دهد همه‌گیری کووید-۱۹ تأثیر منفی بر رشد اقتصادی جهانی در سال ۲۰۲۰ داشته است. به گونه‌ای در سال ۲۰۲۰ به ۷/۶ درصد کاهش یافته است [۲۵]. کاهش قابل توجه (رشد اقتصادی) در برخی کشورها خطر رکود را به همراه دارد. تأثیر همه‌گیری کووید-۱۹ بر بخش کلان اقتصادی شامل افزایش بیکاری، زیان در بخش هوانوردی، کاهش تعداد گردشگران و در نتیجه کاهش ارزش گردشگری، تضعیف سرمایه‌گذاری و تجارت، تورم، کاهش درآمد مالیاتی و کاهش صادرات نفت و گاز و غیرنفتی است. [۲۶]

موضوع چهارم این است که کووید-۱۹ بخش آموزش را تهدید خواهد کرد. برخی از تأثیرات کووید-۱۹ بر بخش آموزش عبارت‌اند از: اول و مهم‌تر از همه، شواهدی وجود دارد که نشان می‌دهد دانش‌آموزان قرنطینه‌شده ترجیح می‌دهند نسبت به زمانی که مدارس باز هستند، زمان کمتری را صرف یادگیری کنند. دوم، تعدادی از دانش‌آموزانی که به دلیل کووید-۱۹ در خانه محبوس شده‌اند، ممکن است احساس فشار و تنش کنند و تأثیر منفی بر توانایی آن‌ها برای تمرکز بر روی تکالیف مدرسه داشته باشد. در مرحله بعد، تعطیلی مدرسه و عدم ارتباط فرد با فرد ممکن است باعث شود دانش‌آموزان انگیزه کمتری برای شرکت در فعالیت‌های یادگیری داشته باشند.

افزایش نابرابری ممکن است پیامدهای مهمی نه تنها در کوتاه مدت بلکه در بلندمدت در توانایی‌های شناختی و غیرشناختی داشته باشد که احتمالاً در طول همه‌گیری کووید-۱۹ به وجود می‌آید. چندین مطالعه نشان می‌دهند سطوح مهارت شناختی، اجتماعی، و عاطفی کودکان بر نرخ اشتغال و دستمزد دانش‌آموزان تأثیر می‌گذارد به طوریکه دانش‌آموزانی که از این مهارت‌ها برخوردار نیستند، پیشرفت تحصیلی پایین‌تری و چشم‌انداز ضعیف‌تری برای بازار کار و کسب دارند. بنابراین، این خطر وجود دارد که در صورت عدم شیوه‌های سیاستی مناسب، نابرابری کوتاه‌مدت ناشی از کووید-۱۹ ممکن است ادامه یابد یا حتی در طول زمان رشد کند و منجر به نابرابری اقتصادی بیشتر در آینده شود [۲۷]. تأثیر دیگر کووید-۱۹، ممانعت از حضور دانشجویان بین‌المللی، عدم آموزش حضوری، محدودیت‌های آموزش حوزه‌های آزمایشگاهی در کیفیت آموزش تأثیرگذار است [۲۸].

موضوع پنجم توطئه جهانی است. نظرات زیادی در مورد

فاجعه ملی اعلام کرده است [۲۰]. بهترین راه برای مقابله با این ویروس بسیار مسری، کاهش انتشار ویروس است [۲۱]. نتایج تحقیقات نشان داد اکثریت افرادی که در آندونزی مورد بررسی قرار گرفتند، این بیماری را بسیار خطرناک میدانند. در آندونزی، تقریباً از هر ۱۰ نفر، ۸ نفر این بیماری را به شدت هولناک می‌دانند [۲۲].

آندونزی پنج سیاست پیشگیرانه به منظور کنترل شیوع کووید-۱۹ دارد یعنی شستن مکرر دست‌ها، پوشیدن ماسک، حفظ فاصله اجتماعی، اجتناب از شلوغی، محدودیت تردد، براساس آنچه که در دستور وزارت بهداشت جمهوری آندونزی در مورد پروتکل‌های بهداشت عمومی بیان شده است [۲۳]. سیاست دیگر دولت آندونزی، اجرای واکسن زدن به‌طور وسیع براساس حکم KMK No. HK.01.07-MENKES-382-2020 وزارت بهداشت جمهوری آندونزی است [۲۰].

گسترش کووید-۱۹ از نوع دلتا در اواسط سال ۲۰۲۱ منجر به افزایش قابل توجه موارد مثبت و ایجاد وحشت در جامعه شد [۲۴]. این وحشت و اضطراب بر کاهش سیستم ایمنی بدن تأثیر می‌گذارد، به‌طوری که سریع‌تر مبتلا می‌شوند. براساس بینش‌های جامعه که مناطق آندونزی، مالزی، میانمار، پاکستان را تحت پوشش قرار می‌دهد، اظهار شده است بیش از نیمی از شرکت‌کنندگان، نگرانی‌ها و ترس‌های مربوط به کووید-۱۹ را دارند. نگرانی اصلی آن‌ها در مورد از دست دادن یکی از عزیزان و بیمار شدن بود (که ۷۳ درصد از پاسخ‌دهندگان اغلب از آن می‌ترسند). پاسخ‌دهندگان همچنین توضیح دادند اغلب از وضع مقررات بهداشتی سخت‌گیرانه می‌ترسند (۷۲ درصد). این امر استرس قابل توجهی را بر افراد وارد می‌کند که علاوه بر چالش‌های دیگر (مثلاً اقتصادی) با آن مواجه هستند و نیازهای روانی-اجتماعی زیادی را منجر می‌شود که باید به آن پرداخته شود [۲۲]. نتایج این مطالعه نشان می‌دهد رسانه‌های اجتماعی منبع اصلی اطلاعات در مورد کووید-۱۹ برای جامعه هستند که انواع مختلفی از اخبار از جمله اطلاعات جعلی را ارائه می‌کنند که برای عموم قابل دسترسی است. اگر عموم مردم در غربالگری اخبار دقت نکنند، موجب نگرانی و تشویش می‌شود [۲۱].

موضوع دوم این است که کووید-۱۹ بخش زندگی اجتماعی را تهدید می‌کند و این به دلیل محدودیت در فعالیت‌های عمومی است [۱]. پنج پروتکل بهداشتی وجود دارد که از سیاست‌های دولت است که دو مورد از آن‌ها فاصله‌گذاری فیزیکی و فاصله‌گذاری اجتماعی است. هدف اصلی این سیاست‌ها، به حداقل رساندن میزان انتقال بیماری است.

خطری که ممکن است این سیاست به وجود بیاورد، از بین رفتن تعامل بین انسان‌ها است. ابزارهای الکترونیکی می‌توانند تسهیلاتی برای حفظ ارتباطات خوب باشند، اما اگر این سیاست

ملاحظات اخلاقی

پیروی از اصول اخلاق پژوهش

این مطالعه توسط کمیته اخلاق تحقیقات بهداشتی دانشگاه محمدیه سمارانگ، اندونزی تایید شد (شماره: EA/KEPK-/۴۶۷ UNIMUS-2021)

حامی مالی

حامی مالی این مطالعه دانشگاه محمدیه سمارانگ، شهر سمارانگ، جاوه مرکزی، کشور اندونزی است.

مشارکت نویسندگان

تمام نویسندگان در آماده‌سازی این مقاله مشارکت داشتند.

تعارض منافع

بنابر اظهار نویسندگان، این مقاله تعارض منافع ندارد.

تشکر و قدردانی

نویسندگان از حمایت مالی دانشگاه محمدیه سمارانگ تشکر می‌کنند.

همه‌گیری کووید-۱۹ وجود دارد. تاکنون هیچ مدرک علمی برای تأیید این نظر وجود ندارد. با این حال، یک مطالعه در اندونزی نشان می‌دهد بخش بزرگی (۶۵ درصد) از پاسخ‌دهندگان معتقد هستند کووید-۱۹ توسط یک گروه خاص منتشر می‌شود. اکثریت معتقدند شیوع این بیماری به‌دلیل افرادی است که از رعایت مقررات دولتی مانند پوشیدن ماسک، بیرون رفتن غیرمنطقی و اجتناب از حضور در مناطق پرخطر کووید-۱۹ خودداری می‌کنند. همچنین گروهی معتقدند سطح بالای شیوع به‌دلیل عدم پیش‌بینی دولت در اجرای مؤثر قرنطینه و مقررات سخت‌گیرانه است [۲۲].

آخرین موضوع این تحقیق وجود انواع شغل جدید در نتیجه انطباق جامعه در طول همه‌گیری است. راحتی تجارت الکترونیک و سایر فعالیت‌های اینترنتی در طول این همه‌گیری توسط تعدادی از مصرف‌کنندگان تجربه شده است. در سال ۲۰۲۰، سهم تجارت الکترونیک ۲ تا ۵ برابر نرخ قبل از کووید-۱۹ رشد کرد. مشاوره آنلاین پزشکی از طریق Practo، یک شرکت بهداشت از راه دور در هند، بین آوریل و نوامبر سال ۲۰۲۰ به بیش از ۱۰ برابر رسید. گسترش تجارت الکترونیک که همراه با افزایش تراکنش‌های دیجیتال است باعث رشد مشاغل تحویل، حمل‌ونقل و انبار شده است. در چین، فعالیت‌هایی مانند تجارت الکترونیک، تحویل و رسانه‌های اجتماعی بیش از ۵/۱ میلیون شغل در نیمه اول سال ۲۰۲۰ ایجاد کرده است [۲۹].

نتیجه‌گیری

وضعیت همه‌گیری کووید-۱۹، موارد زیادی را در نظم اجتماعی جامعه تغییر داده است و تأثیر مستقیمی بر بخش‌های مختلف از جمله آموزش و پرورش و اقتصاد داشته است. پیروز این میدان، کسانی هستند که قادر به سازگاری با این شرایط هستند.

بر اساس این مطالعه، شش موضوع برای نشان‌دادن درک جامعه‌شناختی جامعه از وضعیت همه‌گیری کووید-۱۹ در اندونزی شناسایی شد: ۱. کووید-۱۹ بسیار خطرناک است، ۲. تهدیدات بخش زندگی اجتماعی، ۳. تهدیدات بخش اقتصادی، ۴. تهدیدات بخش آموزش، ۵. توطئه جهانی، ۶. ایجاد یک حوزه کاری جدید.

اطلاعات به‌دست آمده در مورد تأثیر پدیده‌های اجتماعی که در طول بیماری همه‌گیر در جامعه رخ می‌دهد، اطلاعات ارزشمندی برای دولت به منظور تعیین سیاست‌گذاری‌های مناسب در مقابله با کووید-۱۹ در اندونزی خواهد بود.

References

- [1] Pranata S, Wu SFV, Purwadi H, Gede D, Putra S, Wulandari H. Exploring of self-management experience among health professional survivors from coronavirus disease 2019 in West Nusa Tenggara, Indonesia. *Open Access Macedonian Journal of Medical Sciences*. 2021; 9(G):19-27. [DOI:10.3889/oamjms.2021.6443]
- [2] Hagger MS, Keech JJ, Hamilton K. Managing stress during the coronavirus disease 2019 pandemic and beyond: Reappraisal and mindset approaches. *Stress and Health*. 2020; 36(3):396-401. [DOI:10.1002/smi.2969] [PMID] [PMCID]
- [3] Naser AY, Al-Hadithi HT, Dahmash EZ, Alwafi H, Alwan SS, Abdullah ZA. The effect of the 2019 coronavirus disease outbreak on social relationships: A cross-sectional study in Jordan. *International Journal of Social Psychiatry*. 2021; 67(6):664-71. [DOI:10.1177/0020764020966631] [PMID] [PMCID]
- [4] Kementerian Kesehatan. [Dashboard kasus COVID-19 di Indonesia (Indonesia)] [Link]
- [5] Saleh M, Malami AM, Alhaji NM, Mohammed SU. COVID-19 a gate way to new world order (An analysis of who in the 21 st century). *International Journal of Advanced Studies in Social Science & Innovation* 2020; 4(1):37-57. [Link]
- [6] Kiran E. Prominent issues about the social impacts of Covid 19. *Gaziantep University Journal of Social Sciences*. 2020; 19(COVID-19 Special Issue):752-66. [DOI:10.21547/jss.787779]
- [7] Suryahadi A, Al Izzati R, Suryadarma D. The impact of covid-19 outbreak on poverty: An estimation for Indonesia. Jakarta: The SMERU Research Institute; 2020. [Link]
- [8] Wahyuningsih CD. [Kenormalan baru dan perubahan sosial dalam perspektif sosiologi (Indonesian)]. *Majalah Ilmiah FISIP UNTAG Semarang*. 2020; 1(21):104-22. [DOI:10.56444/mia.v17i2.1782]
- [9] Pranata S, Nur FA, Wulandari H, Zainuddin MJ, Hidayat M. New normal at Islamic boarding school during the Covid-19 pandemic in sumbawa Island. In *Proceedings of the First International Conference on Social Science, Humanity, and Public Health*. Amsterdam: Atlantis Press; 2021. [DOI:10.2991/assehr.k.210101.044]
- [10] Herdiana D. Social distancing: Indonesian policy reponse to the Corona Virus disease 2019 (Covid-19). *Jurnal Ilmu Administrasi*. 2020; 17(1):93-110. [DOI:10.31113/jia.v17i1.555]
- [11] Atmojo AEP, Nugroho A. EFL classes must go online! teaching activities and challenges during COVID-19 pandemic in Indonesia. *Register Journal*. 2020; 13(1):49-76. [DOI:10.18326/rgt.v13i1.49-76]
- [12] Hartono A, Ishak A, Abdurrahman A, Astuti B, Marsasi EG, Ridanasti E, et al. COVID-19 Pandemic and adaptive shopping patterns: An insight from Indonesian consumers. *Global Business Review*. 2021:1-19. [DOI:10.1177/09721509211013512]
- [13] Hizbaron DR, Ruslanjari D, Mardiatno D. Amidst covid-19 pandemic: An adaptive disaster governance in Yogyakarta, Indonesia. *Social Sciences*. 2021; 10:92. [DOI:10.3390/socsci10030092]
- [14] Shenton AK. Strategies for ensuring trustworthiness in qualitative research projects. *Education for Information*. 2004; 22(2):63-75. [DOI:10.3233/EFI-2004-22201]
- [15] Palinkas LA, Horwitz SM, Green CA, Wisdom JP, Duan N, Hoagwood K. Purposeful sampling for qualitative data collection and analysis in mixed method implementation research. *Administration and Policy in Mental Health and Mental Health Services Research*. 2015; 42(5):533-44. [DOI:10.1007%2F510488-013-0528-y] [PMID] [PMCID]
- [16] Lambert V A, Lambert CE. Qualitative descriptive research: An acceptable design. *Pacific Rim International Journal of Nursing Research*. 2013; 16(4):255-6. [Link]
- [17] Groenewald T. A phenomenological research design illustrated. *International Journal of Qualitative Methods*. 2004; 3(1):42-55. [DOI:10.1177/160940690400300104]
- [18] Polit, DF, Beck CT. *Essentials of nursing research: Appraising evidence for nursing practice*. 8th ed. Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins; 2014. [Link]
- [19] Colaizzi PF. Psychological research as the phenomenologist views it. In: Valle RS, King M, editors. *Existential-phenomenological alternatives for psychology*. Oxford: Oxford University Press; 1978. [Link]
- [20] Sibuea F, Hardhana B, Widiyanti W. [Profil kesehatan Indonesia 2021 (Indonesian)]. Jakarta: Kementerian kesehatan Republik Indonesia; 2021. [Link]
- [21] Jaber RM, Mafrachi B, Al-Ani A, Shkara M. Awareness and perception of COVID-19 among the general population: A Middle Eastern survey. *PLoS One*. 2021; 16(4):e0250461. [DOI:10.1371/journal.pone.0250461] [PMID] [PMCID]
- [22] IFR, COCHA, WHO. COVID-19: Community insights from the asia pacific region - Indonesia, Malaysia, Myanmar, and Pakistan [Internet]. [Link]
- [23] Menteri Kesehatan. [Keputusan menteri kesehatan republik Indonesia nomor Hk.01.07/menkes/382/2020 tentang protokol kesehatan bagi masyarakat di tempat dan Fasilitas umum dalam rangka pencegahan dan pengendalian corona virus disease 2019 (COVID-19)(Indonesian)]. Jakarta: Menteri Kesehatan; 2020. [Link]
- [24] Purba R. Kepanikan sosial akibat munculnya COVID-19. *Jurnal Penelitian Kesejahteraan Sosial*. 2020; 19(2):124-36. [Link]
- [25] Jackson JK, Weiss MA, Schwarzenberg AB, Nelson RM, Sutter KM, Sutherland MD. *Global economic effects of COVID-19*. Washington: Congressional Research Service ; 2021. [Link]
- [26] Fahrika AI, Roy J. [The impact of the Covid 19 pandemic on macroeconomic developments in Indonesia and the policy response taken (Indonesian)]. *Inovasi*. 2020; 16(2):206-13. [Link]
- [27] Di Pietro G, Biagi F, Costa P, Karpiński Z, Mazza J. The likely impact of covid-19 on education: Reflections based on the existing literature and recent international datasets. Brussels: European Commission; 2020. [Link]
- [28] Schleicher A. *The impact of COVID-19 on education: Insights from education at a glance 2020*. Paris: OECD ; 2020. [Link]
- [29] Lund S, Madgavkar A, Manyika J, Smit S, Ellingrud K, Olivia Robinson. *The future of work after COVID-19*. Atlanta: McKinsey Global Institute; 2021. <https://www.mckinsey.com/featured-insights/future-of-work/the-future-of-work-after-covid-19>

This Page Intentionally Left Blank